

Gillar du förstklassigt handverk är det här bordet något för dig.

Det är rejält med läckra hantverksmässiga detaljer.

Har du aldrig tidigare gett dig på finsnickeri, men känner dig redo att göra det, är det här bordet ett utmärkt tillfälle att börja.

KANTEN vid ändan av bordet är kant-i-kant med plattorna och ger en snygg avslutning vid ändarna.

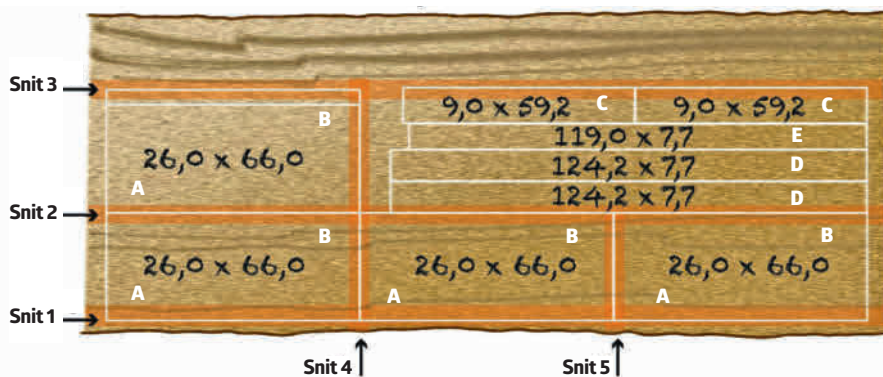

DEN FASADE KANTEN överst på de svängda benen framhäver övergången mellan bordsbenen och sargen.

MITTSTÖDET ger bra stöd till plattorna och gör bordet extra stadigt.

Träbord av ek med läckra detaljer

EN KAP-PLAN är smart, så att du är säker på att alla delar kan sågas ut från bänkskivan. Från de fyra delarna som mäter 26 x 66 cm, sågas de svängda benen (A och B) ut. Väljer du att utgå från en okantad bräda är det enklast att först såga den ena långsidan jämn.

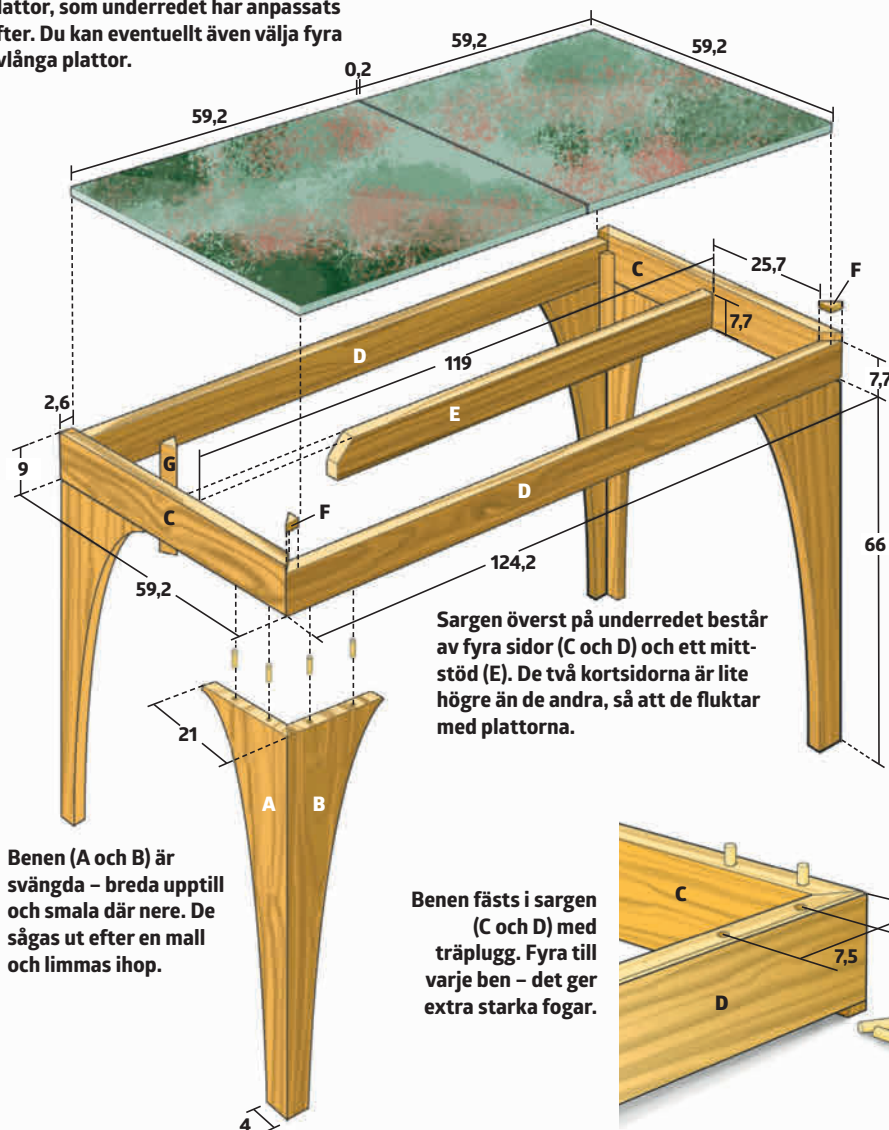
Kapning

Underredet till bordet byggs av ek, som är ett hårt träslag. Därför är det en bra idé med nya, vassa klingor till sågen, så att den på bästa möjliga sätt kan arbeta sig genom träet och snitten blir så snygga som möjligt.

Det blir en del snitt, så lägg eventuellt en skiva som tål att sågas i under träskivan, så att de många snitten inte förstör din arbetsbänk.

Innan delarna sågas ut kan det vara en bra idé att slipa skivan – först med korn 80 och sedan korn 120 – så att alla delar får en slät och läcker yta.

Bordsskivan består av två kvadratiska plattor, som underredet har anpassats efter. Du kan eventuellt även välja fyra avlånga plattor.

Gör Det Själv

SVÅRIGHETSGRAD

Det krävs lite erfarenhet för att bygga det här bordet – med ben som sågas ut efter en mall och fästs med träplugg.

LÄTT

SVÅRT

TIDSÅTGÅNG

2-3 dagar, inklusive torktider.

PRIS

Ca 3.000 kr, beroende på träslag

MATERIAL

- 1 bänkskiva, 30 mm tjock, här av okantad ek
- 2 plattor, 59,2 x 59,2 cm
- 20 träplugg, 10 x 40 mm
- PU-lim
- Stift, 1,1 x 13 mm (till listerna)
- Bänkskiveolja (till hårdträ)
- 4 tassor till benen
- 8 gummiploppar, 4 mm höga
- 9 gummiploppar, 2 mm höga

SPECIALVERKTYG

- Cirkelsåg med styrskena
- Djupstopp till borrar
- Pluggmarkörer

1

Mät höjden på plattorna som ska bli bordsskiva, inklusive ploppar. Måttet används för exakt utsågning av sargen. När det dras från höjden på gavelsidorna (C) får du höjden på de långa sidorna (D och E).

2

Såga ut delarna. Här används en cirkelsåg med styrskena. Först jämnas kanten till, därefter sågas de övriga delarna ut efter kap-planen, så att spillet blir minimalt.

3

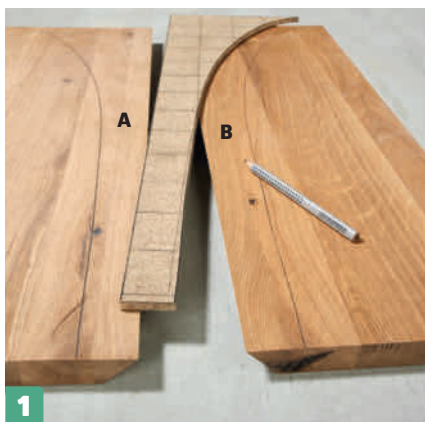
De fyra delarna till benen sågas med sneda snitt på långsidorna. Det är viktigt att dessa snitt är parallella. Snitten ska vara 45 grader, så att benen kan sättas ihop rätvinkligt.

Bordsben

Varje ben består av två delar som sätts ihop i rät vinkel.

Delarna sågas ut med en sticksåg med hjälp av en mall. De svängda sidorna och kanterna överst får en sned, så kallat fasad kant, som ger ett "lättare" intryck.

Innan de två delarna limmas ihop fästs de med maskeringstejp på den långa raka sidan, så att delarna inte kan röra sig. När du har satt ihop benet i rätt position, fixerar du delarna med tejp tills limmet har torkat.

1 Rita upp bordsbenen (A och B) efter mallen på de fyra skivorna som du har sågat ut – två delar per skiva. Var noga med att mallen på långsidan ska placeras så att den ligger vinkelrätt på skivan.

2 Såga ut benen (A och B) med sticksågen. Lägg skivan på ett par regler så att det blir plats för sticksågens blad. Sätt gärna ett nytt blad i sågen, så att du får ett så rakt och fint snitt som möjligt.

Det är viktigt att de två delarna till bordsbenet ligger exakt bredvid varandra. Tejpen håller ihop delarna.

5 Sätt lim på båda de sneda långsidorna på A och B, och sätt ihop delarna till ett ben med ett rätvinkligt hörn. Fixera benet med massor av maskeringstejp när det satts ihop i rätt 45-gradersvinkel, och låt torka.

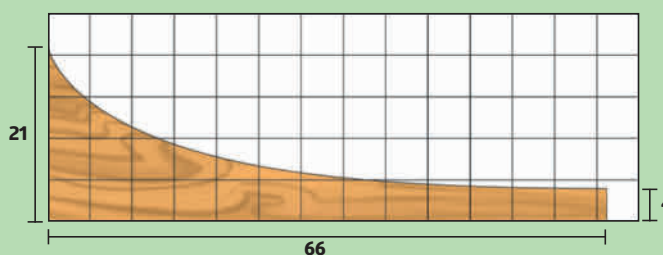
De två delarna till varje bordsben tejpas ihop med maskeringstejp så att de trycks ihop mot varandra. PU-limmet som du använder för att limma ihop delarna kan nämligen lätt expandera lite och förskjuta delarna om de inte hålls ihop ordentligt.

Så här gör du en mall till bordsbenen

När du ska såga ut bordsbenen behöver du en mall. Den gör du genom att först rita upp bordsbenet i naturlig storlek på en bit mönsterpapper, så att det är enklare att föra över måtten till en skiva.

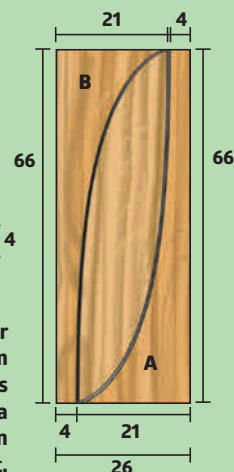
Här sågas mallen ut ur en bit spånskiva. Var noggrann när du sågar så att snittet blir så snyggt som möjligt. När mallen har sågats ut, slipar du kanterna lätt så att små ojämnheter försvinner.

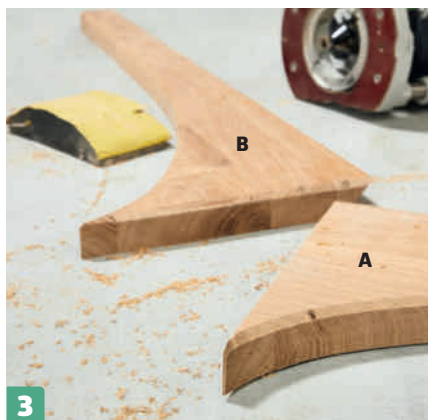
Du kan nu rita upp efter mallen på de skivbitar som benen ska sågas ut från. Här ska det finnas plats till två delar per skiva.

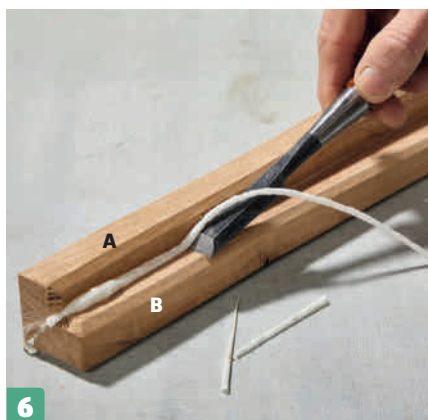
Rita upp bordsbenet i naturlig storlek på mönsterpapper eller liknande, som är indelat i kvadrater. Det gör det enkelt att föra över måtten till mallen. Du tar bara en kvadrat åt gången.

Ett ben består av två delar som precis får plats på den avlånga skivan när mallen placeras exakt.

3 **Kanten på benen fräses ut** så att det blir en 5 mm fasad kant längs den svängda delen och översta kanten. Långsidan ska INTE fasas.

6 **Ta bort överflödigt lim** när det har torkat. Det gör du lättast med ett gammalt stämjärn. Slipa eventuellt efteråt med fint sandpapper, t ex korn 120.

Ritningen av benet förs över till en spånskiva.

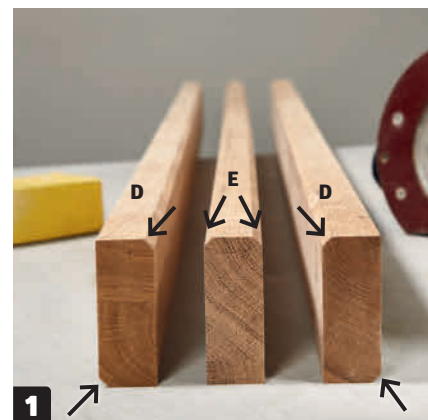
Såga ut skivan efter strecken och så har du en mall som du kan såga ut benen efter.

Sargen

Underredets översta del är en sarg som består av två långsidor och två kortsidor. Parallellt med långsidorna går ett mittstöd, som håller upp plattorna som ska läggas ovanpå, och som förstärker konstruktionen.

De två kortsidorna kapas i ändarna med 45-graders snitt, så att sargen kan sättas ihop med gerade hörn. Mittstödet har rakt sågade ändar, eftersom den sätts mitt på kortsidorna.

Sargdelarna får fasade kanter så att bordet får en snygg finish.

1 **Långsidor och mittstöd (D och E) till underredet sågas till.** Långsidorna fräses på ytterkanten nere och innerkanten upp, medan mittstödet fräses där upp.

De avsågade klossarna med 45-graders snitt får du användning av senare som avslutning på kortsidorna (C).

2 **De korta och långa sargsidorna (C och D) sågas till med ett 45-graders snitt i ändarna** så att de kan sättas ihop med snyggt gerade hörn. Snitten gör du enkelt med kap-/gersågen, som ställs in på 45 grader.

De fasade kanterna har en vinkel på 45 grader.

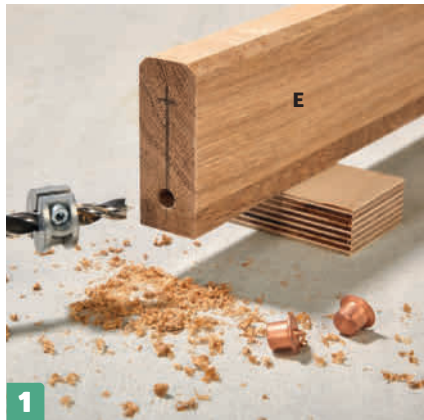
3 **De fasade kanterna ger en snygg finish** när bordet monteras. När undersidan på sargen (C och D) och benet (A och B) har fasade kanter, bildas ett fint "spår". Det ger bordet ett "lättare" intryck, när ytorna inte bara går ihop.

Montering

När underredet ska monteras börjar du med att sätta ihop sidorna till sargen. Mittstödet ger en extra stark konstruktion och kan ge stöd åt plattorna, som ska läggas ovanpå som bordsskiva.

Mittstödet (E) och benen fästs med träplugg och lim. När de har limmats ihop fixeras sargen med maskeringstejp och ett par trekantiga klossar i varje hörn, som tvingarna kan få tag i.

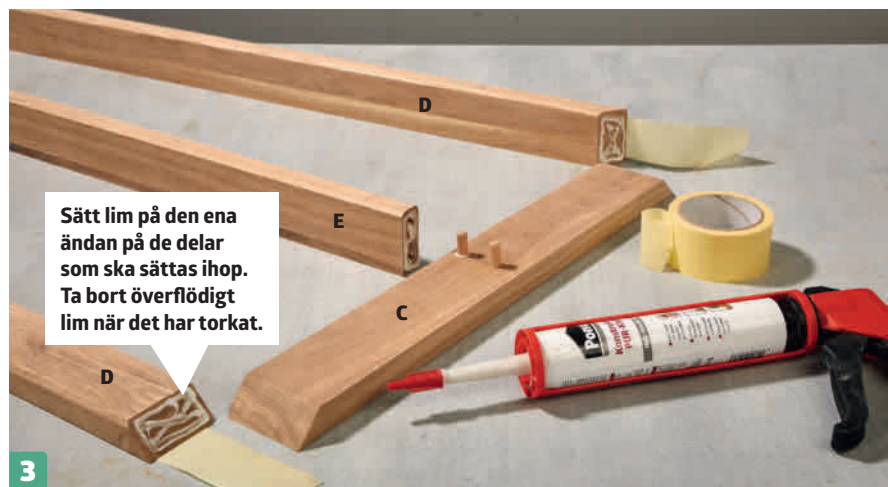
Benen fästs också med träplugg och lim och förstärks med en list i hörnet.

1 Borra hål för träplugg i mittstödet (E), två stycken i varje ände. Markera först var hålen ska sitta och borra sedan med 10 mm borr med djupstopp.

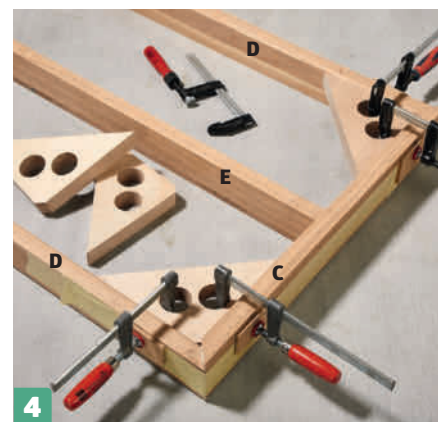

2 Sätt pluggmarkörer i hålen och markera var på kortsidorna (C) som du ska borra ut för mittstödet. Mitten på sidan (C) markeras med ett streck så att det bara är höjden på träpluggen som du behöver ha koll på.

Sätt lim på den ena ändan på de delar som ska sättas ihop. Ta bort överflödigt lim när det har torkat.

3 Sidorna (C och D) sätts ihop till en sarg. Träpluggen till mittstödet (E) sätts i hålen och lim sätts på änden på långsidorna och mittstödet. Det ger starka fogar. Sätt maskeringstejp på långsidorna, så att de kan hålla ihop sargen när den har satts ihop.

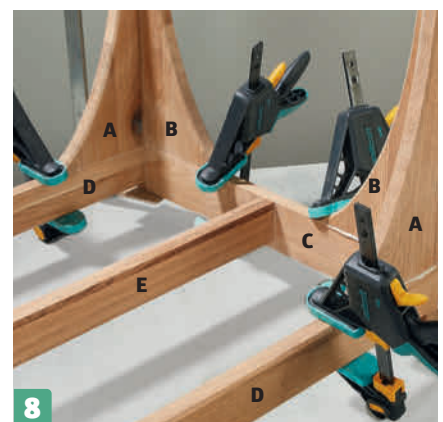
4 Fixera hörnen med tvingar. Om du placerar en rätvinklig trekant med två hål i hörnet på insidan av ramen, är det lätt att spänna fast tvingarna. Sätt en kloss på utsidan, så att tvingarna inte lämnar märken.

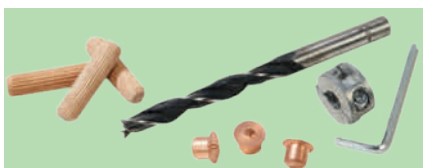
6 Markera för träplugg till bordsbenen. Det ska vara fyra totalt, två på varje sida. Fäst först ett par stödbitar mot sargen med ett par tvingar. De ser till att benet hamnar rätt, kant i kant med sargen.

7 Borra hålen för benet och fäst träpluggen i sargen. Hålen borraras med 10 mm borr och djupstopp, så att de inte blir för djupa. Sätt också lim på sarg och ben, så att du får en riktigt stark fog.

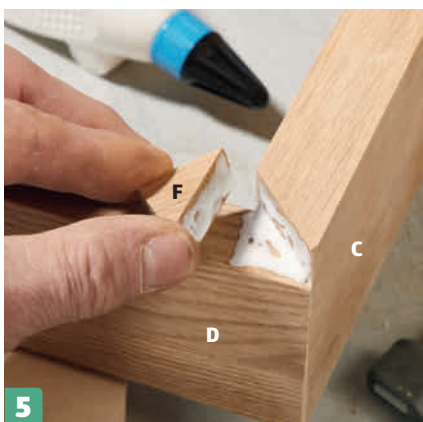

8 Fixera benen med tvingar tills limmet har torkat. Ta sedan bort överflödigt lim. Tvingarna kan få bra tag i den svängda delen av benet, och använder du tvingar med mjuk plast på greppen så lämnar de inga märken.

Starka fogar med träplugg

Här är pluggen 10 mm i diameter och hål ska borrar i båda delarna som de ska hålla ihop med ett 10 mm borr. Använd djupstopp, så att hålet inte blir för djupt. Här spänns djupstoppet fast direkt på borret med en insexnyckel. Pluggmarkörerna används för att placera hålen exakt.

Limma fast en liten trekant (F) på kortsidorna (C). De är lite högre än långsidorna, så det sneda snittet från den gerade fogen syns. Trekanten i änden ger kortsidorna en rätvinklig avslutning.

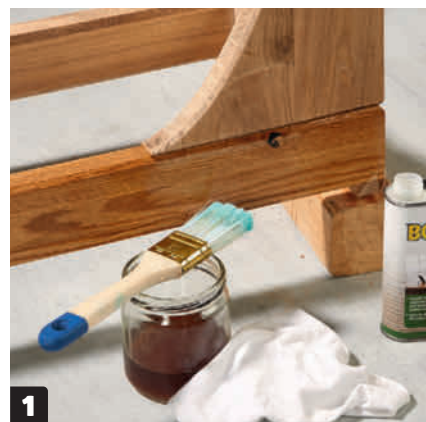

Fäst en trekantig list (G) i hörnet så att det blir extra starkt. Listen är ca 20 cm lång och sågas ut av resterna från geringssnitten på skivorna. Listen limmas fast och hålls tillfälligt på plats med tvingar.

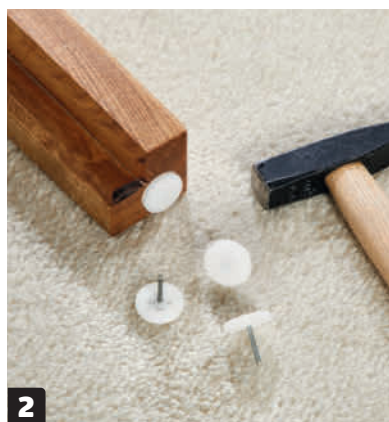
Finish

Det är en bra idé att olja in träet innan du börjar använda det. Det ger en skyddande hinna så att bordet blir mindre känsligt för fett och smuts. När du oljar in träet är det viktigt att stryka på flera tunna lager som får torka innan du stryker på nästa lager. På så sätt ser du till att oljan får härda ordentligt och att du inte får en klabbig yta.

Vill du skona bordsbenen – och ditt golv – är det smart att sätta tassar under benen. Väljer du sådana som kan spikas fast kan du vara säker på att de sitter kvar.

Underredet oljas in när det har monterats men innan plattorna läggs på plats. Glöm inte använda en olja som är till för hårdträ. Följ anvisningarna på burken och ta bort överflödiga olja så att ytan inte blir klabbig.

Sätt plasttassar under benen om du har matta på golvet. Och filtassars om du har t ex laminat eller trägolv. Tassarna spikas fast.

Under plattorna sätts gummiploppar. De placeras i hörnen och ser till att plattorna ligger fast ordentligt. Använder du bordet utomhus ser de också till att det inte kan samlas vatten mellan sarg och plattor.

Bordsskivan består här av två kvadratiska plattor (59,2 x 59,2 cm), men du kan också använda fyra som är 29,5 x 59,2 cm. Bygg bordet efter måtten på de plattor som du ska använda.